

lika řádky, vypoví kapital; kdyby toho promeškal aneb zanedbal, ze složeného kapitálu přece by zas $\frac{1}{4}$ roční úroky platil. Proč? viz § 12.

§ 19. Spořitelna se uvoluje menší dluh po dílcích 10, 15, 20, 25 zl. (výše ne) t. j. v sumičkách, ježto se 5, děliti dají, bez výpovědi přijímati, jenom že při odvodu do pokladnice na 2 měsíce zúročeny budou. Ředitelovi se práce ovšem zmnoží, ale dlužníku tím snadnějšího vybavení z dluhu poskytováno.

22. Poměry ku vládnímu řízení.

§ 20. Na zprávu a oučty kollaturní spořitelny dohlíží sl. úřad, jemuž i také složené oučty každoročně v měsíci lednu k nahlédnutí a potvrzení předloženy budou.

23. Vzorky či formuláře kněh pro kollaturní spořitelny.

Úkon *) I. D e n n í k.

a. Nápis:

D e n n í k

kollaturní spořitelny na Opočně,
pro příjmy a vydaje na rok 1857,
založený 1. ledna b. r.

od

Cyrilla Bradleckého doktora v lékařství
a ředitela spořitelny na farském okrese N.

b. Vnitro denníka líčkami**) (rubrikami) a příkladami objasněné.

*) Úkon = konání, vykonání = způsob jak co konati máme, manipulace.

**) Líčky = rubriky, zpomeňme si na líc (líce, tváře), na rubí (rub, roubím = pletu punčochy). Lépe vlastních než vydlužených slov mítí. Vypučujíce naší řeči cizá slova, toliko cizým rozumem žijeme, a svůj vlastní ztrácíme.

Bežící číslo	den	město	rok	Jméno a přízvisko toho, kdož vkládá nebo vybírá.		přijato		vydáno		zapsáno ve hlav- ní knize na li- stě . . . . .
				zl.	kr.	zl.	kr.	zl.	kr.	
1.	4.	leden	1857	Ludmila Beránková	služka na Opočně	5	30			folium 1
2.	4.	"	"	Václav Velikovský	tovaryš	6	"			150
3.	4.	"	"	Vojtěch Veselý	tovaryš sedlářský na Opočně	8	40			146
4.	11.	"	"	Anna Záhorská	děvečka na Opočně	40	"			200
5.	18.	"	"	Daniel Zábranský	chalupník v Pohoří čís. 8 vypůjčil si	"	"	60	"	XXXV
6.	25.	"	"	Bořivoj Janský	baráčník z Trnova číslo 25 vypůjčil	"	"	30	"	XXII
7.	1.	únor	"	Pavel Dotřel	tovaryš hodinářský na Opočně	6	"			20
8.	1.	"	"	Vojtěch Veselý	tovar. sedlářský na Opočně vybral si	"	"	2	40	146
9.	8.	"	"	Jakob Hroch	chalupník na Zahornici číslo 18. vypůjčil	"	"	69	"	XXI
10.	15.	"	"	Kateřina Dvořáková	v Trnově výměnice	25	30			25
11.	1.	březen	"	Josefína Janská	děvečka v Semečnicích	4	40			62
12.	8.	"	"	Stanislav Stránský	chalupník v Semečnicích číslo 9. vypůjčil si na krávu	"	"	40	"	XXXII

24. Nyní obraťme pozornost na zápisky (pojišťěnky), jež vkládatelstvu vydávati dlužno (viz stanovy §. 9), aby pojišťěnost ve svých rukou mělo.

Úkon IIhý. Zápisky vkládačů.

List 76.

Zápisek

kollaturní spořitelny na Opočně
Boženě Kašparové z Pohoře

11ho ledna 1857 daný,
strana ve hlavní knize 76.

(protáhnutá šnůrka.)

Dor. Cyrill Bradlecký.

Kollaturní spořitelna

šnůrka

Kdo dělá, vydělá.
Vše koupíš, jenom čas no.
Kdo šetří, má za tři.
Neutrácej víc, než získáš.

na Opočně.

Na zápisky vezmimo větší arch papíru, aby větší osmerce dal. Stránky šetřeme, aby dva nebo čtyry osmercové listy na jeden zápisek vystačily, a vydaje vkládači ušetřeno bylo. Více osmercových listů třeba šnůrkou bíločervenou sešítí.

Vnitro zápisu na druhé stránce.

Číslo v denníku	den	měsíc	rok	vloženo				vydáno		líčka pro podpisy ředitelovy.
				kapi- tálá		zrostlo. úroká		zl.	kr.	
				zl.	kr.	zl.	kr.			
5	11	ledna	1857	5	30	„	„			Dr. Bradlecký.
78	8	března	„	1	„	„	„			Dr. Bradlecký.
126	28	června	„	2	30	„	„			Dr. Bradlecký.
160	4	října	„	1	„	„	„			Dr. Bradlecký.
174	15	listop.	„	„	„			1	30	Dr. Bradlecký.
			Součet	9	60	„	12	1	30	
zů- stává	15	listop.	1857	8	30	„	„			
196	20	prosin.	„	2	„	„	„			Dr. Bradlecký.

Tak polinkovaných stran bude 2 — 6 (2 — 4 osmer-
cové listy) třeba na jeden zápisek. Blízký kamen- nebo
knihotisk výborně se k tomu hodí. Na poslední stránce zá-
pisu z venčí, buďte stanovy pro vkládatelstvo § 9, a, b, c,
§ 10, § 11, § 12, § 13, § 14; pak § 15, § 16, § 17,
§ 18, § 19, § 20, vytištěny.

25. Úkon III^{tí} jest Hlavní kniha kollaturní spořitelny.

Její nápis buď následný :

Hlavní kniha

vkladů na úroky uložených do kollaturní
spořitelny

na

Opočně.

Založená dne 1. ledna od Dr. Cyrilla Bradleckého
ředitela i pokladníka spořitelního.

Obsahuje 480 velkých půlarchových listů (10 kněh), bílo-
červenou šnúrou protažených, která na konci pečeti
spořitelni upevněna jest.

(Podpisy ručitelů a ředitela toho času.)

Ladislav R. farář na Opočně.

Vojtěch L. občan a rolník na Opočně.

Karel M. " " " " "

Vladimír Kanský občan a statkář v Semechnicích.

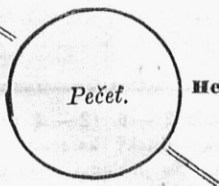
Václav Vlčkovský občan a sedlák na Trnově.

Bořivoj Dubský občan a statkář na Pohoří.

Ivan Řízek občan a půllaník na Zahornici.

Rukojemstvo kollatur-
ní spořitelny c. k. ú-
řadem potvrzené.

Dr. Bradlecký ředitel a pokladník.

Heslo: Bůh vidí, kdo koho šidí,

Format buď půlarchový z dobrého pevného papíru. Každému vkladateli se věnuj jedna strana aneb jeden list; listy

buďte obyčejnými číslicemi (ciframi) znamenány. Ředitel si velmi práci (manipulací) usnadní, když si listy vyčnívající přilepenou abecedou rozdělí, a vkládače, dle abecedy na listech určených, zapisuje.

Vnitro hlavní knihy,

má ty samé lícky (rubriky), jako zápisek spořitelní vkládači vydaný, vyjma rubriku pro podpisy ředitelovy, jež by tam zbytečny byly.

Poznam. Kdyby po čechoslovenských končinách několik spořitelů kollaturních znikati mělo, uvoluje se p. Ladislav Pospíšil majitel kněh-tiskárny a kamenotiskárny v Hradci Králové, takovým dobročinným ústavům všechna příslušenstva za cenu co možna nejlevnější vytisknouti aby manipulace usnadněno a i zbytečného psaní ušetřeno bylo.

Úkon IV^{tý}. Kniha dlužníků.

Nápis její :

Kniha kollaturní spořitelny

na **Opočně**

v nížto dlužníci její zapsáni jsou.

Založena dne 1. ledna 1857 od Dr. Cyrilla Bradleckého ředitela i pokladníka spořitelního.

Obsahuje 200 velkých půllarchových listů, bělo-červenou šňůrou protažených, která na konci pečeti spořitelní upevněna jest.

Heslo : *Dobré svědomí nad jmění.*

Vnitro dlužnické knihy.

Bežící číslo z Denníka	Den	Měsíc	Rok	Jméno a příjmení dlužníka, stav, obydli, usedlost v jistotu (hypotheke) daná	Poznamenání listiny na základě jejíž se půjčka stala, číslo, kde vložena jest.	Summa půjčená písmeny i číslicemi vy-psaná	Odvod úroků, a lhůta jejich udána dle denníka (viz stanov § 17).
6 XXXV	18	leden	1857	Daniel Zábranský chalupník v Pohoří číslo 8.	směnka na $\frac{1}{2}$ roku pojistěna na čísle 8 v Pohoří. Baliček I. 1.	šedesáte zlat. ve dvaceticích ; t. j. 60 zl. r. č.	platítebné úroky a. 18. července b. 18. ledna 20. července 1857 odvedl úroky půlletní .. dle čísla denníka 1 80
15 XXI	8	únor	"	Jakob Hroch chalupník na Zahornici číslo 18.	obligace, pojistěna na čísle 18 v Zahornici. Baliček I. 2.	šedesáte devět zlat. t. j. 69 zl. r. č.	platítebné úroky a. 8. srpna b. února odvedl 9. srpna 1858 půlletní úrok dle čísla v denníku .....

Poznam. Listy očísľujte římskými ciframi ve dlužnické knize. Každému dlužníku věnujte aspoň půl strany.

27. Úkony čili manipulace spořitelního ředitele.

Dobré jméno nad bohatstvo.
Čest životu se rovná.

1. Ředitel sestav sobě pořádné knihy, jak výše udané formuláře čili vzorky (útvary) okazujou. Neboť statečný ředitel a v pořádku přísný, je dobročinný duch spořitelny, který ku zduz jejímu nejvíce přispěje, a pročež také hoden slušné mzdy za svou příčinlivost a pečlivost. Dobře říkáváme:

Bez opatrnosti i moudrost slepá.

2. Zlomky krejcarů vkládačům nepočítejte a nevydávejte; ale dlužníci je spořitelně platějí. Kdyby zlomky tyto časem nějaké zlaté daly, mohou z toho odměny pro hoďnou, pracovitou, v službě jedné vytrvalou čeládku zniknouti, a jí za vklady do spořitelny na úroky dány býti. K tomu cíli by se $\frac{1}{2}$ procenta dobře hodilo, které z úroku 6tiprocentního vybývá, když by si spořitelna příslušenstva (knihy, pečef, kasu a j.) svoje byla zapravila.

3. Jen z celých zlatých úroky vkládačům plynou.

4. Ředitel bedlivě o to pečuj, aby vše na patričném místě zapsáno bylo. Ničeho paměti neponechávej, na nikoho se nespolehej, všem bez rozdílu nedůvěřuj. Peníze se snadno půjčujou z do-

mu, ale těžko se domů dostávají. Zaskočí tě choro-
ba, aneb jiná nehoda, a nepořádek tu. Pravda
stojí: *opatrnosti nikdy nezbyvá.* Nechtěj sám
na sobě zkoušeti: *co škodí, to učí.*

5. Znamenité summy peněz půjčuj s takou
opatrností, aby některý dozorce či ručitel byl po-
spolným půjčovatelem, tak aby celé rukojemství
za spořitelnu na ředitela nelížilo.

Měj slovo za olovo, zlaté hory nepřibuj.

6. Každé čtvrtletí si zúčtuj stav spořitelny;
abys věděl co vkladů, kapitálů, úroků se sběhlo,
a co ze spořitelny vydáno. Pro celoroční účet se
to výborně hodí.

Poznam. Ředitelství kollaturní spořitelny vždy ně-
kterému hodnému národovci, spisovateli, a ji-
nak o národ zasloužilému muži dopřávejte, aby
uznalost veřejně osvědčená i co povzbudící ži-
vel se okázala. Národ slovanský se sám v mu-
žích svých ctíti a podporovati musí, jest-li na
Europě mezi národy čestné místo za-ujímati
žádá. Národovci pak sobě svěřené ředitelství,
důvěrou a úvěrem jsouce vyznamenáni, ku své
cti, ku blahobytu svých spoluobčanů, co po-
ctivci povedou, aby dějně dokázali, že praktič-
ní lidé jsou, a že cizáků aneb odrodilců všady
upřednovati netřeba. Či věčně věkův u nás
druh druba v hloupé závisti a z pošetilé cti-
žádosti pohněte?